

Hírek, műsorismertetések — 8: Előadás — 8.15: — 9: Honvédeknek — 9.15: — 10: Beszletek Verdi: Előadás — 10.30: Rádió — 11: Harangszó, hírek — 11.15: A "Világ" szerkesztéséről — 12.30: Fivősgyűlés — 13.15: Jazz — 13.30: — 13.45: Filmadatok — 14: — 14.35: Magyar nőzenei éjszaka — 15.15: — 15.45: Hírek, a Népművelési központi — 16.10: — 16.25: — 16.40: A MAVAG — 17: — 17.15: Szimfonikus jazz — 17.45: Májusi delután — 18.15: — 18.35: Beethoven: — 18.50: "Szegény — 19.30: Operett — 20.50: — 21.15: Hírek — 21.45: Heti híradó — 22: — 22.15: Hírek — 22.30: — 23: — 23.10: Tanczene.

Hirdetmény

Előző számból megérkezett... Adó ISTVAN, Debrecen, Piac-u. 28. sz. Tel.: 234. Debrecen, Bajcsy-Zs.-u. m. Telefonszám: 205. "Szabadság" nyomda vállalat körforgóipén. Nyomdaigazgató: ÉNES JÁNOS.

Előre pénzt küldeni, Pestre... SÁGI Rákóczi-út 52.

10 ezer milpengős bankjegy... EK, Piac-u. 53.

Adó ISTVAN, Debrecen, Piac-u. 28. sz. Tel.: 234.

Jókában lévő Adler... Egyéb, Piac-u. 53.

Előadás, Szabó Kálmán... Egyéb, Piac-u. 53.

Előadás, Szabó Kálmán... Egyéb, Piac-u. 53.

Előadás, Szabó Kálmán... Egyéb, Piac-u. 53.

Előadás, Szabó Kálmán... Egyéb, Piac-u. 53.

Előadás, Szabó Kálmán... Egyéb, Piac-u. 53.

Előadás, Szabó Kálmán... Egyéb, Piac-u. 53.

Világ proletárial egyesülletek!

NÉPLAP

A MAGYAR KOMMUNISTA PART KELETMAGYARORSZAGI LAPJA

III. ÉVFOLYAM, 116. SZÁM.

1946 MÁJUS 26, VASÁRNAP

Ara 100 milpengő

Viseljék a gazdagok a közmunkaváltságot

Haidúság dolgozó parasztjai!

A beszolgáltatás és jóvátejt eddigi rendszerével nem értünk egyet. A dolgozó kisparaszrok érdekeiben követeljük: 1. A kivételnél vegyék tekintetbe a föld minőségét... 2. A nagyobb gazda többlet adjon holdanként... 3. A jóvátejt terhek neessak a kisbérlok vállát nyomják... 4. A jóvátejtbe beadott sertések közös hirtaladában való hirtaladást maga a parasztság ellenőrizze... 5. Az ősszel földhöz jutott újgazdákra és a háború-sújtotta régi kigazdákra csak egészen csekély terhet vessenek ki... 6. A jóvátejt neessak a parasztság vállára nehezdedjék... 7. Ezekon felül azonnal kormányrendelettel biztosítsanak minden kigazdának jogot ahhoz, hogy földjén 200 fő dehenyrt szabadon termelhesse!

A MAGYAR KOMMUNISTA PART HAJDÚMEGYEI BIZOTTSÁGA.

Adják vissza a magyar aranyat!

A Reuter-iroda budapesti jelentése szerint Nagy Ferenc miniszterelnök csütörtökön arra kérte a brit és amerikai diplomáciai képviselőket, lépjenek közbe a néme-

10 ezer milpengős bankjegy

A Magyar Nemzeti Bank 1946. április 20-ji kelettel elátoft 10 ezer milpengős címletű bankjegyeinek kibocsátását május hó 27-én megkezdi.

A magyar kormány tiltakozó jegyzéke Szlovákiához

A magyar külügyminisztérium május 24-én tiltakozó jegyzéket intézett a budapesti Szövetséges Ellenőrző Bizottság mellett működő csehszlovák misszió kerésztül a csehszlovák kormányhoz és tiltakozott a szlovák Nemzeti Tanácsnak május 14-én kért rendelete ellen, amely a szlovákiai magyar nemzetiségek mezőgazdasági tulajdonának elkobzását rendeli el. A magyar kormány felhívása szerint ez az elkobzás nem egyeztethető az az lakosságcsereéről szóló egyezményhez tartozó jegyzőkönyv rendelkezéseivel. Előzőleg május 20-án egy másik tiltakozó jegyzéket adott át a magyar külügyminisztérium a Szövetséges Ellenőrző Bizottság mellett működő csehszlovák kormánydelegációnak a szlovák Nemzeti Tanács lakóvédelmi rendelete ellen, amely a magyar bérloket kivonja

Soronkívül tárgyalják a kunmadarasi gyilkosok ügyét

Dulin Jenő helygyi államtitkár ma délelőtt visszaérkezett Kunmadarasról és azonnal jelenlést tett Rajk László helygyminiszter elváltarnak. Közölte, hogy a rendteljesen helyrealkotja, a község hangulata azonban igen nyomott. Az igazsággyminisztérium egyébként utasította a karcagi államügyészséget, hogy a minisztériális határozata alapján státiáris bíróság elé kerülő kunmadarasi gyilkosok ügyében a vizsgálatot soronkívül folytassa le.

Nem lesz kenyérgondunk!

Az esőzések sokat segítettek a kapásveteményeken Hajdú megyében

A március óta várt esőzések május első felében végre megindultak. Először pásztláson eset 3-4 mm-es eső hol itt, hol ott, majd a hónap közepétől országos zivatarok öntözték a földeket. De Hajdú megye itt is rosszul járt az ország többi részéhez képest. Később is jött az eső, kevesebb is esett. A békésregyi vetéseket össze sem lehet hasonlítani a miénkkel, annyival szebbek. Most már pontos adatokat lehet tudni az ősi vetések pusztulásáról. Megyei átlagban a búzával bevetett területek 35 százalékát kellett kiszántani. Tiszacsegén 87, Szoválon 84, Kabán és Tetéllen 80, Nádudvaron 60, Szoboszlón 53, Egyeken 50 százalékra ment ki az ősi búzának. 10 százalékon aluli kár volt Hadházon, Dorogon, Sámsonban, Józán és Tégláson. Az ősi rozsban egyáltalán nem volt semmi kár. Az ősi árpa ellenben 100 százalékban kiveszett Szoboszlón, Nádudvaron és Csegén. Debrecenben és a megyében összesen 23.883 kh ősi vetést kellett kiszántani. A legutóbbi esők sok mindent helyrehoztak, különösen a kapásokban. A másodjára vetett cukorrépa rohamosan fejlődik. A négy minőségi osztály közül a tengerit a 2.-ba, rozst a 2. és 3. közé, a búzát a 4.-be kell sorolni fejlődés és várható terméseredmény szempontjából. A tavaszárpa még sok helyt kél, ezutánai esők itt még különösen sokat tehetnek. A bősérmény-újvárosi határban jég esett kódden és pónteken, elverte a napraforgót, tengerit. De a gazdák ettől sem szűggödnék, ahol muszály, kölest vetnek helyébe. Mindent öszevetve, biztató a helyzet. Búza és rozsa elég kevés várható a mi megyénkben, de a kapásoktól még sokat várhatunk. Az ország többi részében általában jobb a helyzet, ez szintén biztató. A magyar paraszt mindenütt megtette a magáét, nem lesz kenyérgondunk aratás után!

GROZA:

A határok elvesztették jelentőségüket

A román rádió jelentése szerint az említett államok között a határok elvesztették jelentőségüket az balkáni, illetőleg a délkelet-európai államok együttműködésének szükségességét. Rámutatott arra, hogy illetve nemzetiségek szabadságjogait. Nyilatkozata végén rámutatott a magyar-román együttműködésre és baráti kapcsolatokra is.

Az amerikaiak felszámolják a bajorországi magyar fasisztafrontot

A bajor Dunán horgonyzó hajókön rendezett razzia folytatásaként az amerikai katonai hatóságok elfogták Trunkwalter tengernagyot, a magyar hajóraj dunai parancsnokát. A felsőausztriai amerikai hatóságok teljesen felszámolják a magyar fasiszta menekültek frontját. Rendelet jelent meg, hogy minden magyar, még ha tartózkodási engedélye van is, június 4-ig köteles hazatérni, az e célra elindított hazatelepítő vonaton. Aki ezzel a vonattal nem indul haza, az amerikaiak külön felelősségre vonják.

Hatalmas sztrájkhullám Amerikában

Az Egyesült Államokban a vasutassztrájk áll az érdeklődés központjában — jelenti az amerikai rádió. — Csütörtök délután 5 órakor 750 ezer vasutas abbahagyta a munkát, miután nem tudtak megegyezésre jutni a munkaadókkal. A kormány azonnal lépéseket tett a legkülönbözőbb szállítási eszközök igénybevétele. Az Egyesült Államok 20 vasutasszervezetének egy-milliónál több tagja van. Most ezek közül csak két szakszervezet, a mozdonyvezetők és fűtők, valamint a vasutikalauzok szakszervezete lépnek, ha nem ekkorül meggyőzősre jutni a sztrájk megszüntetésében. Truman elnök szombateste 8 órakor a szenátus ülésén beszámolt a vasutas sztrájkrol és olyan javaslatot, amelynek alapján rendkívül felhasználást kér.

Nines megállapodás,

— tart a sztrájk

A vasutasküldöttség, amely részt vett az elnök tanácsadóival tartott megbeszélésen, bejelentette, hogy egyik fél sem terjesztett elő olyan javaslatot, amelynek alapján

„Külső kényszer nélküli lelki egység”

a Kisgazda Párt hajdúmezei és debreceni vezetői között

A három munkaspártnak március 12-én a Kisgazda Párt jobbszárnya ellen indított akciója és annak eredménye bő alkalmat nyújtott a „polgári” sajtónak, hogy bírálja a politikai pártok belső strukturáját. Eleinte tagadni igyekeztek, hogy van jobb- és balszárny, majd amikor ezt tovább nem leplezheték, vitalni kezdték, hogy hibavajjon egyáltalán az a tény, hogy egy politikai pártnak jobb- és balszárnya van? A demokrácia nevében a szabad véleménynyilvánítás mellett törtek lándzsát és „nem külső kényszer, fegyelem, hanem lelki erő, hit és meggyőződés ereje által egybekapcsolt önkéntes társulásról” beszéltek.

A „Kis Újság” pár nappal azelőtt részletesen foglalkozott a párt egység kérdésével. „Vajjon szükség van-e arra — tette fel a kérdés Balla Antal —, hogy egy nagy politikai pártnak minden egyes tagja egy véleményen legyen minden politikai kérdésben? Nem kívánunk felelni a feltett kérdésre, mert minket, kommunisztákat, esetleg az elfogultság vádjával illethetnének, azonban szükségesnek tartjuk, hogy a helyi sajtóból vett idézeteknek ismételt nyilvánosságára hozásával a széles tömegekre bizzuk a kérdés megválaszolását.

Május 7-én a „Debreczen” megjelent cikk közli „Hunyadi Béla tüdőbetege és bukása” címen. A cikk mintegy folytatása, illetve magyarázata akar lenni annak az eseménynek, hogy a vármegyei Nemzeti Bizottság ülésén a miniszteri biztos bejelölésére kizárták dr. Hunyadi Bélát, a Kisgazda Párt által beküldött tagot a Nemzeti Bizottságból. A cikk igen súlyos vádakot tartalmaz dr. Hunyadi Béla ellen, többek között azt, hogy Hunyadi „jogtalanul bélyegzőt és levélpapírt készített, amelyen a Független Kisgazda Párt Hajdúvármegyei Szervezete elnevezése volt olvasható”. Ezután kissé mosakodásszerűen, meglehetsézően misztikusán így folytatja: „Debreczenben

megalkult a vármegyei Nemzeti Bizottság, amelyet a Kisgazda Párt részéről egy vidéki funkcionárius (?) állított össze a mivel a lista gyors összeállítása miatt már nem volt ideje a személyeket a vármegyei központtal megbeszélni. Hunyadi Béla bekerült a Nemzeti Bizottságba”. Ezután következik a cikk legfrappánsabb részlete, mely leírja, hogy miután Hunyadiról lehullt a lepel, a vármegyei enköki tanács foglalkozott Hunyadi személyével és megállapította „hogy nincs módjában nevezetlet a pártból kizárni, mert az nem is tagja a Független Kisgazda Pártnak”.

Már, amikor ezt a cikket elolvastuk, kissé hihetetlennek lázott, hogy az egyik vidéki funkcionárius — Kálmán Ferenc képviselő — Hunyadi Béla megtevését, azonban az már szinte lehetetlenné tünt fel, hogy Hunyadi Béla valójában nem is volt tagja a Kisgazda Pártnak és eddigi minden ilyen irányú levélkezéseihez tiszta szóhálmosság lett volna.

„Barátomat támogatták meg”

Köszégtelenül napirendre térünk volna a Független Kisgazda Pártban lefolytatott „tisztogatás” felett, ha a „Tiszántúli Népszava” május 16-i számában Nyílt-levelet alatt nem jelent volna meg a következő közlemény:

„Távolítottam magam az elváltam a „Debreczen” május 7-i számát, amelyben arcátlan hazugságok özönélnek nemcsak engem, de tulajdonképpen Kálmán Ferenc hajdúbüszörményi kisgazda képviselő barátomat „támogatták meg” a napos Szigethy és Császor urak jóvoltából. Ezért a nemes és a kisgazdapárti eszmék szeretetétől általott támogatásért mindenesetre a bíróság előtt fogok közönyt mondani a „Debreczen”-nek és hiszem, hogy Kálmán Ferenc is, miután a sajtóper haladéktalanul megindult.”

Kálmán Ferenc dicséri Hunyadi

Valóban, amikor a nyilatkozatot elolvastuk, bizonyos ellentéteket vélünk felfedezni a Kisgazda Párt megyei és városi tagozata között. Be kell valljuk, a két cikk nem „tükrözti vissza a legtisztábban a tagok között fennálló lelki kapcsolatot és a vezetők iránti bizalmát”, ahogy azt Balla Antal elképzelte. Azt hittük, hogy az arconal tisztán ketteezakadt és a városi vezetőség áll szemben a megyével. Ez még jobban bizonyította az az interpelláció, amelyet ugyanakkor Kálmán Ferenc nemzetgyűlési képviselő mondott a parlamentben. Az interpelláció bejegyzett szövegéből csak néhány sort idézünk:

„Van-e tudomása a belügyminiszter úrnak arról, hogy Kondor Imre miniszteri biztos a hajdúvármegyei Nemzeti Bizottság B-listázó ülésén dr. Hunyadi Béla független kisgazdapárti bizottsági tag ellen kizárási indítványt terjesztett elő? Van-e tudomása arról — és ha nincsen, állapítsa meg —, hogy dr. Hunyadi Béla bizottsági tag ellen felhozott vádak valótlanok, közismert Debreczenben és Hajdú vármegységben,

mert a politika rendőrség és népgyűrség hosszú ideig tartó vizsgálat után állapította meg azok valótlanágát.” Ezután tovább folytatta Kálmán Ferenc Hunyadi Béla feldicsőítését. Szinte maghatónak váltuk, hogy Kálmán Ferenc ilyen nyíltan kiált fegyvertásra, Hunyadi Béla mellett a magyar törvényhozás házában, bár a vádakat tulajdonképpen nem is Kondor Imre, hanem elsősorban a Kisgazda Párt vezetősége felé kellett visszautasítani.

„Nem azonosítom magam...”

Am szerencsétlenségünkre, vagy szerencsénkre, figyelemmel kísértük továbbra is a helyi sajtót és a „Debreczen” május 21-i számában a legnagyobb megdöbbenésünkre a következő nyilatkozatot olvastuk: „Hunyadi Bélának a „Tiszántúli Népszava”-ban megjelent nyilatkozatával nem azonosítom magam. Nevezett nevemmel visszaél. Kálmán Ferenc”. Most már valóban nem értettük

az egész Hunyadi-Kálmán-Császor komplexumot. Rendben van még az, hogy Hunyadi Béla nem volt tagja a Kisgazda Pártnak és ezért a „Debreczen” megtámadta, azonban hogy lehet akkor, hogy Hunyadi Bélának a „Népszavában” megjelent nyilatkozatára, amely a vádakat megtagadja és megtámadta Császor Lászlót, a városi vezetőség egyáltalán nem reagált. Rendben van az is, hogy Kálmán Ferenc, akire Hunyadi hivatkozott, kiállt mellette a parlamentben, azonban teljesen érthetetlen, hogy pár nap múlva ugyancsak Kálmán Ferenc miért tagadott meg minden közöséget Hunyadival a „Debreczen” hasábjain. Bizonyára még érdekesebb és valószínűleg érthetőbb volna az egész história, ha a párt

DICSŐSÉGES SZÁMOK

Mi épül a magyar vasút 100 esztendő évfordulójára Debreczenben?

Közel egy évszázadig tartott, míg a magyar vasút európpal ellentétben magas nivóra fejlődött, de éppen mielőtt az évszázad lezárult, a germán vandálok és a haza áruló az egész országgal együtt a vasutat is nagyrészen tönkretették, megsemmisítették. Síralmas helyzetben találta a kilencvenkilencedik évforduló a magyar vasutat, de olyan ember állott az élen, olyan munkások fordultak Gerő elvtárs szavára „arcol a vasút felé”, hogy a századik évforduló egyre élénkebben működő vasutat, robbogó vonatokat talál a püszült, megújult pályateszteken.

Pénteken ült össze először az Üzletvezetőség épületében az a bizottság, amelyik a július 15-i ünnepség terveit megbeszéli. Az ünnep napján (bár az évforduló 15-ére esik), 14-ét, vasárnapot választották, hogy a rohammunka, mely a vasút egész területén egész esztendőben folyik, ne szenvedjen kárt. A terv szerint nagy tömeg előtt fogják 14-én délelőtt ismertetni a magyar vasút száz esztendejének történetét. Deután sportünnepségekkel, este hangversennyel teszik emlékeztetése a nevezetes fordulót. A későbbi évek folyamán a tervek szerint mindig meg fognak emlékezni július 15-éről, a magyar vasút megindulásának napjáról.

Ez az ünnep azonban nem egy napos, s lényege nem az ünnepelésben, hanem a munkában van, mely január elseje óta tart az év végéig. Kimondhatatlan nehezégek között folyik az építkezés, halad a fejlődés a debreceni vasútnál. Most megérzik, hogy az egyes területeken hogyan áll a munka a jubiláló hatalmas üzemben. Kezdjük tán

A PÁLYAFENNTARTÁSSAL ÉS FORGALOMMAL

A második vonatpár beállítását a debreceni Üzletvezetőség szorgalmazta. De újabb gyorsvonatpár beállítás is kilátásban van erre az évre! Három hete — kettő kivétellel — a debreceni Üzletvezetőség területén minden vonalon van forgalom. Pénteken nyílt meg a 135 méteres matolcsi vasúti és közúti Szamos-híd, 350 roncskocsit kell csak állavoltítani arról a vonalról s

belő kulisszatitkai is napvilágra kerüljenek

Rövid kis felsorolás a pár idetz a napi sajtóból, amit nem is kívánunk bővebben kommentálni. Tanul-

ságos még a „Debreczen” május 22-i számának olvasása, amelyben „Pártegység” címen szem érdekes és sajátos álláspont fogad el ebben a kérdésben.

„A tömeg sokszor okosabb, mint vezetői”

„Mindent el kell követnünk — írja a „Debreczen” —, hogy pártunk öncéú párturalomra ne fajújon el a továbbra is önkéntes társulás maradjon. A pártfegyelem szükséges, de a demokrácia nem viheli ezt az elvet túlzásba.”

Meglepo, hogy a Kisgazda Párt hajdúmezei és debreceni vezetősége már előzőleg mennyire megfogadta a vezércikk által előirt irányelveket. Egész nyíltan leplezi le egyik pártvezér a másik öncélúságát és ahogy az események gyors áttekintése bizonyítja, egyik vezető részéről sem tapasztalható, hogy túlzásba vinné a pártfegyelem elvét.

Tökéletesen igaza van azonban vezércikk néhány sorának, amily azt hirdeti, hogy „a tömeg sokszor okosabb, mint vezetői, ösztönöz megérzi, sokszor jobban, mint vezetői, hogy mi a teendő”. Reméljük, hogy a Kisgazda tömeges okosabb és főleg becsületesebb lesznek, mint egymást nyíltan elnunciáló vezetőik, akiknek önépítő karrierista üzemei kommentár nélkül mutatkoznak a sorok között. Hiszünk, hogy a tömegek felismerik, mi a teendő és valóban az érdekeikért harcoló vezetők mög sorakoznak majd fel.

MARKUS LÁSZLÓ

Nem új do

Sok megfontolandó tény történt az elmúlt egy évben a „parasztosság” kérdését a vita a bizottságban s itt is áll a jó nem zörög a haraszt, hanem azélt. Azért vitázunk, a legesebb, mert a parasztság élcsedik a helyzet, a parasztsók és a módos parasztság érdekei mind keményebben szűnnek egymásnak.

Az az ellentét, amely

ruen a demokratikus te megmutatkozik. A megmögmozdulásokra márciusi ultimátumban földbirtokrendelést be mányrendelet azonnal kövelette. A Kisgazda fogadta a földhözjuttatásztok védelmét szolgáló tot, de később mindene rekedett, hogy azt egyes ből teljesen kiforgassa.

Módosító indítványok vel lépett elő, amelyek szerepelt, hogy az 50 birtokot az újgazdák rendelkezést akként mód nem vonatkozhat a másban lévő ügyekre. Jól az országban a telek rendkívül el vagyunk még alig akad telekfenntevő gazda, tehát az a javas az összes felszolgált földközött volna s a peres data igen sok kisparaszt volna évszázados jussá vlna harcolnak a p hies bajnokai a kis Mindig

csak a módos

érdeke, szándéka lebe előtt és azt akarják dolgozó szegényebb Emiatt van az a nagy amivel a parasztság éle tárolt rétegek között fen ellentéteket nem lelez magyarázni. A szerinti parasztság természetesen gazdák szolgálatába, alá kerülne.

Ezzel szemben napban kibontakoznak az régi sérelmek, küzdelmek sorakoznak. Eddig főköszolták a földhözjuttatá baború-sújtotta kisgazdák, mezőgazdasá használatáért súlyos r új rabslóságba kény módos parasztság.

a kapálás k

Az idegen munkaerőt nagygazdák alaposan szákmányolni a kisföldtelen dolgozókat. Tavál

ARANY magas árat fi Moskovics S. ék Piac-utca 4

Jól vigyáz Mielőtt eladná, ho mindenféle NYF

Goldma

Csokonai-színház Vasárnap Fél 4-kor Fériem, a gazember Fél 7-kor Nápolyi kaland

Kamaraszínház Vasárnap fél 7 órakor Feleség Bókay nagyszerű viglátéka

RAJK ANDRÁG

A valóság talaján

Irta: Radó István

Sok megfontolandó érdekes esemény történt az elmúlt napokban a „parasztság” körül. Kitértem a vita a bizottságokban, sajnos itt is áll a jó közmondás: nem zörög a haraszt, ha nem fúj a szél. Azért vitázunk, a szó azért lett lényegesebb, mert a parasztságon belül létesedik a helyzet, a dolgozó kisparasztok és a módos gazdák ellenes érdekei mind keményebben feszülnek egymásnak.

Nem új dolog

Az ellentét, amely természetesen a demokratikus pártok között megmutatkozik. A hatalmas tömegmozdulásokra témaszókód márciusi ultimátumban a baloldal a földbirtokrendelethez befejező kormányrendelet azonnal megalkotását követelte. A Kiszgazda Pártekkor elfogadta a földhözjuttatás éhgyomorászok védelmét szolgáló határozatot, de később mindenáron arra törekedett, hogy azt eredeti szelleméből teljesen kifogassa.

Módosító indítványok tömkelegével lépett elő, amelyek közt az is szerepelt, hogy az 50 holdon aluli birtokot az újjazdák kezén hagyó rendelkezést akként módosítsák: ez nem vonatkozzék a még folyamatosan lévő ügyekre. Jól tudjuk, hogy az országban a telekkönyvezéssel rendelkező földterületek maradványaiig akad telekkönyvezett földű újjazda, tehát ez a javaslat csaknem az összes felszított földekre vonatkozott volna s a pereskedések áradata igen sok kisparasztot elsodorhatna évszázados jussáit.

Igy harcolnak a „parasztság” híres bajnokai a kisparasztokért. Mindig

csak a módos gazda

érdeke, szándéka lebeg a szemük előtt és azt akarják rátküldeni a dolgozó szegényebb parasztságra. Emiatt van az a nagy igyekezet is, amivel a parasztság élesen körülhatárolt rétegei között fennálló érdekellentéteket nem létező akaráják magyarázni. A szertartás egyrészt a parasztság természetesen a nagygazdák szolgálatába, azok vezetés alá kerülne.

Ezzel szemben napról napra jobban kibontakoznak az ellentétek. A régi sérelmek, küzdelmek mellé újak sorakoznak. Eddig főként azt panaszkodták a földhözjutottak és a régi, háború-sújtotta kisgazdák, hogy igazságtalán, mezőgazdasági felszerelés használatáért súlyos robotmunkába, új rabszolgaságba kényszerítik őket a módos parasztság.

Most csöndes, de szívós harc folyik

a kapálás körül,

Az idegen munkaerőt igénybevevő nagygazdák alaposan ki akarják számszámolni a kisföldű vagy nincstelen dolgozókat. Tavaly még fel-

ARANYÉRT
magas árat fizet
Moskovics S. ókszerész
Piac-utca 41.

ben kapáltak sok helyen a parasz-
tok, ma már a tiszta harmadot sem
akarják megadni. A beszolgáltatás
terheit is meg akarják harmadolni,
amibe természetesen a kisparasztok
nem mennek bele.

A beszolgáltatás jelenlegi rend-
szere amúgy is igen sérelmes a kis-
birtokos parasztságra. A terheknek

a birtok nagysága

szerinti arányosítása nem megfelelő,
a kisparasztok vállára aránytalanul
többet raktak, mint a módosabb
gazdákéra. 1-5 kat, holdig 60 kg
gabonát, 60 kg burgonyát, 20 kg
olajmagvat és 7 kg élőállatot kell
beszolgáltatni, 50 holdon felül
pedig csak 110 kg gabonát,
100 kg burgonyát, 30 kg olaj-
magvat és 10 kg élőállatot. Az
újjazdák és a szegényebb kisgazdák
érdekeit ez a rendszer nem szolgálja,
mert nekik általában nincs igazsá-
gátjuk, mezőgazdasági felszerelésük,
szükséges trágyázást nem tudnak
adni a földnek, nem tudnak annyit
a termelésbe befektetni. Nem kéte-
ges, hogy a 20 holdon felüli nagy-
gazda sokkal többet elbir, mint az
1-10 holdas kisparaszt. A beszolgá-
ltatási rendelet igazságos módosí-
tásával komoly érdekek ütköznek
össze. De a demokrácia baloldala a
nehézsorsú kisparasztok oldalára
mellékelte az érdekek túlsúlyát min-
den ellenkező dacára megsegítendő.

Másik, igen nagy sérelme a kis-
parasztoknak az, hogy

a jóvátételi terhek

eloszlása ma a bérlő és földtulajdonos
szabad egyezkedésének tárgya.
Nyilvánvaló, hogy az ilyen szabad
egyezkedésekben mindig csak a
kisebber jár rosszul. A Magyar
Kommunista Párt és a demokrácia
balszárnya az anyagiakban gyengén
álló kisbirtokosok védi és igazságos
kormányrendeletet követel.
Igazságos pedig mi azt értjük, ha
a tehetősebb földtulajdonost terhe-
lik meg a jóvátétel javarészevel, a
kisbirtokos pedig — akik a beszolgá-
ltatással, adóval úgy is eléggé
meg vannak szorítva — jelentősen
kénytelenek. Ez a követelés is csak
három úttal fog megvalósulni, a föld-
jét bérlésbe kiadó nagygazdák er-
rejt, politikai súlyát meg kell tör-
nünk.

De hát a harchoz hozzá vagyunk
szokva és mindjobban megszokják
a paraszttömegek is. Ők is látják,
hogy mellébeszéléssel, az ellenté-
tek elhomályosításával nem segí-
tenek rajtuk, azzal sokra nem men-
nek, ha mindig „egységről” beszél-
nek, de amikor konkrétan ki kel-
lene állani a nagygazdák érdekeivel
szemben a kisparasztok jogos kö-
veteléseit, egyszerre csak előtűnik
az „egység” mögöl a valóság és a
kisparasztok hopton maradnak.

Pedig ez a híres, nevezetesen „pa-
rasztság” nem is lenne olyan
rossz dolog — a nagygazdáknak,

Elhivatni a nincstelenekkel, az új-
gazdákkal, meg a szegény, régi kis-
gazdákkal, hogy az a jó, ha velük
„tökéletesen egyetértő” nagygaz-
dák irányítják őket. Ezt a célt szolgálja
a ravaszul kigondolt

Parasztszövetség,

amibe bele akarnak gyömöszölni a
200 holdastól lefelé a nincstelenig,
mindenféle parasztot. Egy táborba
kerülné a munkáltató a munkaerő-
jét eladó kisparasztal, nagy lenne
országwide a békeség, munkálni se
merne a sok szegény ember. Így
gondolta ezt bizonyosan a közismert,
parasztnyüző Vásáry Miklós is, aki
a szövetségnek megalakulásakor el-
nöke lett.

Még szerencse, hogy az a szép
elgondolás mindinkább az álmok
birodalmába csúszik át. Odaváló,
hisz realia alapja nincs a szépen
csengő szövegnek. A parasztszövetség
szajkózó Parasztszövetség is
mindinkább annak mulatkozik, ami
valójában. Tegnap leközöltük a
Hajdú-biharmegyei Szakszerveze-
tek titkárnak, Molnár József el-
vtársnak az írását. Ebben elmondot-
ta, hogy a bormegállapításoknál
fennálló hivatalos szerveknek
felleléző Parasztszövetség minden
erővel arra tört, hogy a mezőgazda-
sági munkabéreket minél jobban le-
morzsolja. A „parasztság” töké-
letes megvalósítása ez: a nagygaz-
dák érdekében a kisparasztok élet-
lehetőségeit kisebbiteni.

A Parasztszövetség a Kiszgazda
Párté, ahhoz senki másnak, mint
a Kiszgazda Párt, nincs is köze.
Csak fordítva is így kellene tenni:
a Parasztszövetség se próbáljon job-
ban terpeszkedni, mint amit az ir-
nyítók önző osztályérdekei előír-
nak. A munkáspártok tömegeiket fel-
világosították már

hatalmas tömegekben

mozdul meg a parasztság, hogy a
dolgozó egységes erejével győzze
le ellenségeit. Május elseje, a mun-
kásszervezési év első napja, a mun-
kásszervezők gyűlése, hatalmas ün-
nepnépe szücséledett. Békéscsabán
néhány héttel ezelőtt százegyszáz
paraszttömeg vonult fel, hogy a dol-
gozókat szeretett, nagy vezérért, Rá-
kosi Mátyást meghallgassák. A leg-
utóbbi héten az eddig joggal reak-
ciónak birtoktett Dunántúl is meg-
mozdult, ott is megtört a jég:
egyetlen vasárnap, negyedmilliónyi
paraszttömeg hallgatta a kommu-
nista vezetőket! Ma pedig a mind
szervezetesebb, erősebb egységi bal-
oldal hatalmas arányú mozgósítást
végez Kaposváron, ahol Rákosi,
Bán elvtárs és Verecs Péter szól a
felébredt, haladni akaró dunántúli
néphez.

Igy épül kisebb hanggal, de be-
szédesebb tényleggel a munkás-
parasztszövetség. Igaz, hogy nekünk
könnyebb a dolgunk. Amíg a
„parasztság” csak üres szólam,
realitást nélkülöző ábránd, a mező-
gazdasági és ipari dolgozók össze-
fogása a valóság talaján épül, ke-
ményen és biztosan.

miről van szó,

hová jutnak, ha a módos nagygaz-
dák zaslaja alá sodródnak. A Pa-
rasztpárt is megóvja a nagy csa-
lódástól tömegeit, hátal fordított a

Kik mentesülnek a katonai szolgálat alól?

A kormány rendeletben szabá-
lyozza a katonai szolgálattal kap-
csolatos kedvezményeket és mentes-
ségeket. A rendelet szerint a
szolgálati kötelezettség részben
vagy egészen való elengedésének,
illetve a szolgálat elhalasztásának
kedvezményében a következők rés-
szesülhetnek: a földbirtokreform
során földhözjutottak, ha a gazdál-
kodást új földjükön másképpen
nem tudják biztosítani; az öt vagy
többgyermekes családok tagjai; a
papok és papjelöltek; az örökös
mezőgazdasági kisebb birtok tulaj-
donosai; a csaiádfennirtók; a
több katonát adó család egyes tag-
jai; a meghatározott életpályára
készlők; valamint azok, akiknek
az életviszonyaik indokolták teszik
a kedvezményben való részesítést.

A katonai szolgálattól alól általán-
osan mentesíthetők a föld alatti dol-
gozó bányászok, a jóvátételi és
újjáépítési üzemek nélkülözhetel-
len szakalkalmazottjai, a vasutak és
hajózási vállalatok alkalmazottjai,
a posta-, távíró- és távbeszélő for-
galmi személyzete, továbbá fontos
közénekből egyéb személyek is.
További rendelkezés mentesülnek
a katonai szolgálat alól az állam-
rendőrség tagjai is.

Dolgozók írák

Január 20. óta minden malom-
ban állandó ellenőrök és vigyáz-
ok, hogy az őrlők megkapják a hi-
vatalos levonáson túl minden liszt-
jüket, a közellátási készletek pedig
a maguk helyére jussanak. De az-
óta ezért egy fillér fizetést se kap-
tak, csak ígéretet. Most legutóbb
is összehívta őket a termelési kor-
mánybiztos és pár napon belül
ígérte a fizetést, de azt is hozzá-
tette, hogy ebbe az ügybe nincs
beleszólása a szakszervezetnek. —
Pedig a malomellenőrök kiküldését
annakidején 6 kérte a szakszerve-
zettől.

A szakszervezet emlegetéséül
annyira felindult, hogy mikor az
ellenőrök távozásban voltak, oda-
kiáltott nekik: „Küldjétek is az
ellenőrzést azonnal beszüntetem!”
Ezt azután megbánta, de a fizetést
még most sem kaptuk meg.

A malomellenőrök

ALLITSÁK FEL A PADOKAT
A VÁROS TERÜLETÉN!

A Nagyerdőtől kezdve, Dobrocán
majdnem valamennyi parkját bele-
értve, a szabadban lévő padok nin-
csenek felszerelve. Csúszkon és
kopáron mered a köfalpazt és a
magenyhitű időben sétáló emberek
hiába akarnak egy-egy rövid fél-
óra kényelme a zöldbe munkájuk
után.

Nem tudjuk, hogy nincsenek-e
meg a padok, vagy pedig még nem
jutott észébe az illetékeseknek fel-
szereltetni azokat, azonban az egész
város dolgozó közönsége nevében
kérjük a város vezetését, hogy
sürgősen orvosolassa ezt a hiányt.
Ingyen üdvözlést jelent a dolgozóknak
szere s a mai nagy drágaságban fel-
tétlenül indokolt, hogy teljesítsék
szerény kívánélagunkat. M. L.
szakszervező

EMLEKEZTETŐ

A „BÓTOS CSELEDEKNEK”

A kereskedő iparreviziójánál
igen sok függ a tőlük, hogy ki mu-
tatkozik érdemesnek és méltónak
arra, hogy továbbra is önálló ke-
reskedő maradjon. Te tudod
legjobban, hogy melyik főnököd
fámogatja titkon vagy nyíltan ne-
héző összegekkel a nyilas röpdé-
lásokat. Te tudod, hogy melyik „fő-
nök úr” hajszolt, pofozott, rugdo-
sított, fojtogatott még tanuló korod-
ban, Te tudod azt is, hogy melyik
dobott ki felszabadulásod után,
mert évtizedeken keresztül többnyire
csak inasokat alkalmazott. Em-
lékezz arra is, hogy egyik napról a
másikra gombamódra lütek elő az
önállósítási alappal átállmasztva a
faszta és vitézi „főnökök”, akik-
nek nem volt semmi kereskedelmi
képzettségük.

Reméljük, hogy az iparreviziót
intéző bizottság megválogatja a
dehreceni kereskedők közül, hogy
kik méltók a demokratikus keres-
kedelem újjáépítéséhez.

Favágó József

Szövet,

**selyem,
mosóáru**

Tavaszi újdonságok
nagy választékban

ISZÁNTULI

TEXTILHÁZ

PIAC-UTCA 22
Első Takarék épület

Divatcipő-újdonságok

Jakus-nál

KOSSUTH-U. 1.

Jól vigyázzon a bőrére!

Mielőtt eladná, hozza el hozzám, a legmagasabb árban veszek
mindenféle NYERSBŐRT vagy cserélem KÉSZBŐRRE

Goldman László HATVAN-U. 45.
Telefon: 845

RAJK ANDRÁS

Viseljék a gazdagok a közmunkaváltságot!

A városi közgyűlésen Sándor László elvtárs (MKP) a beruházási terv kapcsán rámutatott arra, hogy a közmunkaváltságot jelenleg még mindig a dolgozók viselik, ami teljesen antiszociális intézkedés.

Feltétlenül olyan intézkedésre van szükség — mondotta Sándor elvtárs —, hogy a közmunkaváltságot terheit azoknak a vállalkozóknak át,

akik az ország pusztulásának okozói voltak!

Javasolta, hogy a közgyűlés küldjön ki egy bizottságot, amely a háztámb és utcabizalmiakkal kapcsolatos terheit ezen a téren és képes olyan intézkedéseket előkészíteni, amely a közmunkaváltságot terheinek progresszív elosztását biztosítja.

Szabó Kálmán polgármester elvtárs bejelentette, hogy már nagyarányú kartellizáció folyik a közmunkaváltságnál és rövidesen sor kerül az intézkedésekre, Sándor elvtárs indítványát különben a legmesszebbmenően támogatja. A közgyűlés Sándor elvtárs indítványát egyhangúlag elfogadta.

Rendkívüli intézkedéseket tesz a város a villanygyári munkások és a közalkalmazottak érdekében

Eddig Imre elvtárs (SzDP) napirenden kívül kért felelősséget. Bejelentette, hogy a Világítási Vállalat dolgozóinak küldöttsége felkereste a város vezetését és a politikai pártokat, bejelentette, hogy amennyiben végsőkig szorult helyzetükben a legsürgősebben nem sietnek segítségükre, a Villanygyár még a mai nap folyamán beszünteti a munkát.

Szabó István elvtárs (MKP) kifejtette, hogy eljutottunk arra a pontra, amikor egyik csoport a másik után kerül a legkeservebb helyzetbe és szorult gyors és hatékony segítségre. Egyelőre nincs módunk a megállapításra, hogy a kérelmezők valóban rászorulnak-e a segítségre, mert gyakran fordul elő, hogy éppen olyanok kérik azt, akiknek nincsen rá szükségük. A Világítási Vállalat dolgozóinak meg kell adnunk a segítséget. Ők voltak azok, akik nemcsak dolgoztak üze-

mükben, hanem fel is építették azt. Ebben a munkájukban nem volt segítségükre a város tehetőseinek rétege, emondhatjuk, hogy amit építettek, azt saját zsebjükből építették. Javasolta, hogy vegyék igénybe azonnali segítség céljából a vágóhídon lévő 500 kg húst! Ezzel elítélte Szabó elvtárs a sztrájk gondolatát. A sztrájk ma a demokrácia ellen irányulna! Dolgozunk kell, bármi áron is, mert csak így védekezhetjük át az előttünk álló nehézségek felé.

A vita során érkezett meg Molnár József elvtárs (MKP) a pénzügyi és igazságügyi tisztviselők küldöttségének élén. Molnár elvtárs előadta, hogy a városi és állami alkalmazottak éppen olyan súlyos helyzetben vannak, mint a villanygyári dolgozók. Sürgős segítséget kér az ő számukra is. A közalkalmazottak fizetését jövő péntektől kezdve már a magánalkalmazottakéhoz hason-

lóan folyósítják, az addig hátralévő egy hét azonban áthidalhatatlan akadályt jelent megélhetésük szempontjából.

Szabó Kálmán polgármester elvtárs megállapította, hogy 5 már a küldöttségek megjelenése előtt érintkezésbe lépett a kormányzattal. Lehetséges állapot, hogy amikor egy kilo kenyér 170 millió pengő, a közalkalmazottak havi 60 millió pengőt kapnak családi pótlék fejében. Most már a legvégső eszközök folyamodik, hogy pénzt és élelmet szerezzen a nélkülözött villanygyári dolgozók és közalkalmazottak részére. Mindössze azt kérte, hogy a dolgozók semmilyen körülmények között ne folyamodjanak a sztrájk eszközhöz.

Balogh János elvtárs (MKP) a villanygyári dolgozók nevében bejelentette, hogy a Világítási Vállalat alkalmazottai várják és nem folyamodnak sztrájkhoz.

A forgalmiadó felemelését kéri a közgyűlés a jótételi adó alap létesítéséhez

Pártunk az antiszociális javaslat ellen foglalt állást

Elénk vita alakult ki a városi közgyűlésen a jótételi adóalap létesítése körül. Az újabb miniszteri rendelet az adóalapot kiterjesztette a Vörös Hadsereg ellátására beszovaltott állatokra is. Az előadó Szabó Gyula tanácsnok, miután ismertette az adóalap létesítése körül támadt nehézségeket, javasolta, hogy a közgyűlés felirathat kérje a kormányzatot forgalmiadópótlék kivételének engedélyezésére, mert ez az egyetlen lehetőség szerinte a jótételi adóalap haladéktalan felállítására.

Földvári József elvtárs (MKP) kifogásolta, hogy a forgalmiadó felemelésével a fogyasztókra, tehát a dolgozókra kívánják hártani a jótételi megváltás terheit és szemrinta ez az intézkedés antiszociális lenne.

Kardos Sándor (FKP) vagyonadó kibeszését kérte erre a célra. Bakóczy János (szintén FKP) ezzel élesen szembe helyezkedett a legmesszebbmenően ellenzte a vagyonadó tervét. Dr. Rényi (FKP) a forgalmiadó felemelését javasolta.

Sándor László elvtárs (MKP) bejelentette, hogy már az elmúlt közgyűlésen konkrét javaslatot nyújtott be és egy bizottság felállítását kér-

te, amely a jótételi adóalap létesítését szabályozza. Ezt a jótételi adóalapot minél gyorsabban meg kellett volna valósítani és a város illetékes ügyosztályát hibáztatja, hogy bár a miniszteri rendelet erre módot nyújtott, még idáig nem valósította meg! A múltkorai közgyűlésen elmondott indítványát megismétli, javasolja, hogy 5 holdig az újgazdákat mentesítsék, a kisiparosokat és a szövetkezeteket szintén, míg a többi foglalkozási ágakra progresszíven vesődik ki a terheket. A vagyonadó bevezetését helyesli és ebben egyetért Kardos Sándor kizsákdapárti bizottsági taggal.

Pinczés János elvtárs (MKP) eljelenzi a forgalmiadó felemelését, mert ez annyit jelentene, hogy a fogyasztók egyformán vállalnák a terheket, már pedig a munkás, nagygazda, nagykereskedő, nagyiparos, bank nem egyforma vagyoni helyzetben van. Megelégedett a vagyonváltást javasolta.

Hosszas vita után ezavazára került a sor és 30 27 arányban elfogadták Szabó Gyula módosító javaslatát, amely szerint egy évre a jótételi adóalap felállításához forgalmiadópótléket vetnek ki.

MI LESZ A SZÍNHÁZ BÉRLETÉVEL?

Ma bontották fel a színház bérletére beérkező pályázatokat. A debreceni Csokonai-színház bérletére két pályázó érkezett: a régi színházgazdát, Belezna Istvánt és Korössi Zoltán jelenlegi győri színházgazdát.

Belenzai István pályázatában néhány változtatást kért a kiírt feltételekkel szemben, melyek alapján a színház ebben a formájában elfogadhatatlanok. Korössi Zoltán az előírt feltételeken túlnem kötelezte magát, ajánl fel, ígér szabadtéri előadást, Stadion rendezőbizottságát, dramái és operett-társulatot.

A városnak erősen ügyelnie kell a pályázat eldöntésénél. Nemcsak az ajánlatokat kell figyelembe venni hanem az ígéretek betartásának lehetőségét.

A két pályázaton kívül érdekes és figyelemreméltó pályázatot nyújtott be Körtész Sándor elvtárs a Kamaraszínház bérletére. Körtész elvtárs a Kamaraszínház teljes elküldetését javasolja és rendkívüli értékes művészi és irodalmi programot ajánl fel a városnak.

A terv különösképpen azért szíveskedő meg, mert ebben az esetben nyilvánvaló, hogy a pályázat nem anyagi szempontok vezetik. A Kamaraszínház nem lehet jövedelmező üzleti vállalkozás csak a legelőrebb elismerés illelheti meg azt, ki a nehéz színházi helyzet ellenére is hajlandó ilyen próbákra belefogni. Ha a terv megvalósításra kerül, azt feltétlenül ki kell bővíteni — mégpedig úgy, hogy Körtész Sándor elvtárs farsulata ne pusztán helyhez köttve, a Zeneóban szerepeljen, hanem kizárólag az egyes üzemekben, esetleg a környező községekbe is.

EGY ADÓPENGŐ

május 26-án 56.000 pengő,
(Ezer adópengő: 56 milliópengő.)

GOSZTONYI BÉLANÉ FESTŐMŰVESZŐ KIÁLLITÁSA

Nagy örömmel üdvözljük a felszabadult Debrecenben most először megnyitott kiállítást, melyet Gosztonyi Béla né festőművész elvtársnő rendezett. Olyan az a tárlat, mint az üdítő forrás a fáradt embernek. A képekkel derű árad, talán ez jellemzi legjobban Gosztonyiné munkáit: még az árnyékokban is jelenlévő derű és tisztaság.

A tárlat legkiemelkedőbb darabja "Füű az ablak előtt" o. műve. Ez a kép, úgy érezzük, már felül van az izmusokon és itt a festő esztétizálás és festéskéhez a keretet a teljes elnyúltság, a legújabb művészi "szándék és az emberiséget adja.

Tájképei közül a "Szántóterület" a legkiemelkedőbb, ahol a perspektívus rajztudás párosul a fényes, derűs színekkel. De két debreceni vonatkozású tájképe is minden tekintetben művészi munka. Portrai közül az S. sz. női arcképet kell megemlíteni, hol a festő rajztudása felülmúl. Tompa János azonban meg kell mondanunk, hogy itt még nem találta meg az igazi kapcsolatot a művész az anyaggal. Az akvarellöknet ugyanígy, de a részletek viszont annál ragyogóbbak. Ezek közül legszökebbek az "Anyák", a "Füűdők" és az "A nagy erők" című művei.

Meg kell említenünk azt a díszesretörtöltű táradóaszt, melyet a kiállítás megszűltetés és azt a jószándékot, ahogy ezzel a kiállítással a művész utat mutatni és tanítani akar. Egyet fájlatunk legelőrebb hogy a felszabadult Debrecen legelső tárlata nem debreceni festő rendezte.

Magyar ifjak! Június 2. a mi ünnepünk. Bizonyítsuk be, hogy az ifjúság egységes! Jöjjetek, ünnepeljünk együtt!

Mentőautót kapunk Svájcból

Szombaton délután 2 órakor érkezett Debrecenbe "Schweizer Spende" (svájci népségély szervezet) a háborús károk segélyezésére küldöttje. A bizottsággal együtt érkezett Gerő Ernőné elvtársnő, népjóléti miniszteri tanácsos, a gyermekosztály vezetője, Varga Andri elvtárs osztálytanácsos, a külföldi segélyakció ügyosztály vezetője, dr. Adám Zsigmond, a közéleti segélyező hajdúhadházi gyermekfaló vezetője, a "Szabad Nép" és a "Kis Újság" munkatársai. A polgármesternél tartott megbeszélésen jelen volt a város szociális ügyosztályának vezetője, a Nemzeti Segély, MN DSz képviselői, dr. Hollós Andor tisztifőorvos. A küldöttség országos útján különös érdeklődéssel jött Debrecenbe, hogy segélyei helyes szétosztásának itteni szükségleteit tanulmányozza.

Előzőnk dr. Georg Podl úrral, a svájci küldöttség egyikével beszélünk.

— Olyan helyekre fogjuk segí-

lyünket juttatni, ahol arra a legnagyobb szükség van — ondomlta.

— Érdekel a lakosság körbeli megoszlása, esetleg szó lehet arról, hogy a kisdédeket külön plusz tevéletásban részesítsük. Tanulmányozzuk a közéleti, közegészségügyi helyzetet. Egy mentőautót fogunk juttatni Debrecen részére, 2 hordágygal, kis patikával. Az autót előrelátólag június 15-én fog elindulni Svájcól. Meglátogatjuk a szegényházat, menhelyet, klinikákat, anya- és csecsemővédőt, a hadigondozó-utókezelőt, a Nemzeti Segély itteni intézetét és kimegyünk Hajdúhadháza, a létesült gyermekmunkaközpont tanulmányozzuk, aztán tovább megyünk Miskolcra.

Gerő elvtárs végigkíséri az országos a svájci bizottságot. Mint mondja, a társadalmi gyermekvédelmi intézmények iránt érdeklődnek legjobban a svájciak. Az egyelőre 200 gyermek számára megnyitott hajdúhadházi munkaközpont iránt különösen.

Dr. Adám Zsigmond, akit a népjóléti minisztérium az iskola vezetésére küldött ki, a következőkben informált.

— Horváth Zsigmond kezdte meg a szervezést, mely már a befejezés előtt áll. 6—18 éves korig fogjuk a gyermekeket az iskolán nevelni. Főleg árva és elhagyott gyermekeket. A tanulók részt fognak venni a mezőgazdasági, konyhakerti, ipari munkában, s ezzel párhuzamosan általános érettségi jogú iskolát végznek ugyanitt. Munkával munkára neveljük őket, így készülnek majd tökéletesen az életre. Az iskola két-három héten belül megnyitlik, ágyak, ágynemű, edény már van, tanárok rendelkezésre állanak, gyermekek is jelentkeztek. A kiválasztásban a szociális ügyosztály tanácsát fogjuk kérni, elsősorban hajdúmegyei gyermekeket akarunk befogadni. Svájci segítséget is remélhetünk.

Komoly várakozással tekinthet Debrecen az örvendős látogatás felé, mely máris igen nagy eredményt hozott és igen sokban segítheti ádalmat helyzetben lévő szegény, elhagyott gyermekeink, ehöz csecsemőink és általában a népgondozásra ugyancsak ráutalt város helyzetét.

Gyapjút szövétért
cserélünk vagy legmagasabb árban veszünk. HÖRCSÖGÖRART és egyéb vadbőrt mindenkor a legmagasabb árat adjuk.
Friedländer Testvérek
Debrecen, Matvan-u. 37. Tel: 3—24.

Divatcipőt Vágó Zoltán
cipőüzletéből!
Piac-utca 33.
Széchenyi-utca sarok

Viszonteladók!
Kerékpárgumik, Diadalpapír- és hüvely
Mindennemű textil-, kötőszótt- és rövidárak
SZENTESI FERENC (Cégl.: Szentesi Ferenc és Leitner József)
SIMONFY-U. 2/0
Telefon: 224

Nagy választékban
kartonok, flokkonok
legújabb divatszínekben
valamint mindenféle textilárak
napj ocsó áron kaphatók
BLUM-nál Piac-utca 21. sz.

Most vegyen kerékpárgumit,
mert a jövő héten
úgyis drágább lesz
Katz Piac-u.
43. II. em.

Elsőrangú méterárak, selymek
Márkus és Dukesznel
Piac-utca 51 sz.

NŐBEN ÉVA,
cukrászkészítményekben
TÓTH az első
cukrászdában
szombat, vasárnap délután
4 órától TANC és ZENE
Nagyerdő, Simonfy-út 38., villamos megállónál

Gazdasági és politika aránt gazdasági életün tása, a jó pénz kérdése (érben). A dolgozó réteg korodó nyomora súlyo demokrácia megerős Természeles, hogy az tőinek minden munkája zete ma — a béke elők lett — a jó pénz me irányul.

Az ország körvelemé jelentősebb része biz kényvebbüléssel és f. Adia Rákosi elvtárs tóságú bejelentését, augusztus elejére ígér gyarországi számára a Augusztusig még hosszú lönösen hosszú azok a kollektív szerződés v mi fizetési osztályok a keznek megkeresni a valót, az augusztusig napok alatt még sok lem és megpróbálta tünk, — szívesen vá ban a dolgozó rétegek

Szilárd — áruba

A legfontosabb előfe melyeknek biztosítása is gondolhatunk jó p rom csoportba soroln államháztartás egyensü teremtetése; 2. a piacta menyiséggel való eláras pénzünk fedezetének k

Első és legfontosabb lamháztartás rendbehoz ren a közigazgatás leé lyamat itt már megindu mányrendeletek, vala szervek ereje biztosít nak arra, hogy elhá nagy akadály a gazdas záció útjából.

Az államgépezet leé ban csak a mérleg es befolyásolja. Amásik o mi bevételek, elsősorb teszen az állam adój fokozása.

Új adórend

A progresszív, szocio szar megalkotása terén tős lépés az osztályado tése. Ez az adózási re mértékben csökkenté sok lehetőségeit és biz mindenki foglalkozás adózók.

Ugyanilyen mértékbe az adócsalások lehető lelatok adóztatásán a adó. A többletadó az alapján vetik ki, mely kor megállapítják, ho vállalat jövedelmező nyában vette-e ki réu terheiből.

Jelentős jövedelmé az állam számára m háadó is. Ahhoz azo bérhákat megadósség van természetesen bérháknak jövedelm A legelőrebbi jövöb házreform már erro kodik: megfelelő bér kások tulajdonosi u ugyanakkor kellőképp adóztatja a házbéreket

Adómor

Az állam adójövede va, sok szó esik a súly kezt adómorálról. Let tény, hogy a háború roszabb időben esem mindig hiányosságok ének a hiányosságok a miképpen esz gyógyt tegségi tünetek. Kétfé is áll rendelkezésre. fokozottabb elemőztes sorolt adóreformok ke valósításra is kerül.

SPORT

Palatinus és Füzér játéka kétes az MTK-ban. Mindeket játékos elutasított Debreceben. Palatinus azonban könnyebben került füzérnek pedig a kondíciója nem kielégítő.

A DVSC összeállítás bizonytalan, valószínűleg csak közvetlen a mérkőzés előtt áll el. Ha Zilahy nem jár...

Nagyvártói szurkológárda kísérte el az MTK-t Debrecebe. A szombati külvonaton mintegy 300 főnyi budapesti jött a mérkőzésre biztatni a kétféleképpen.

Utólagos hat esztendője szerepelt Debreceben az MTK. Akkor még Schaffner Speck volt az edző és a csapatban...

A kerületi bajnokságot érdekes kettős mérkőzés lesz ma délelőtt az egyetemi sporttelepen. Fél 10 órai kezdettel a DKASE játszik a Püspök-ladányi MAV ellen.

A legjobb szlovák ökölvívók szerepelnek Debreceben vasárnap este fél 7 órakor a Diószegi-úti sportcsarnokban...

A lakul a Románia válogatottja ellen szereplő magyar labdarúgó-gárda. A heti roslamerkőzésen Mike remek közpályatárlátka volt az esemény.

Gallovics Tibor szövetségi kapitány is valószínűleg megérkezik a mai DVSC-MTK mérkőzésre. A szövetségi kapitány Bíró Kovács I. Palatinus játéka...

Magyarbácsi atletikai versenyt hozniának ma délután a Diószegi-úti sporttelepen a labdarúgó-mérkőzések szünetében a DVSC és DEAC versenyzői.

A Debreceni MTK erős összeállításban utazott el Károlyvárosra, ahol az ottani munkások csapatát játékosok.

A borsai Ostbauhof 11 együttese Károlyvárosban 2:0. Hajdúszoboszlón 3:2 arányban győzte le a helyi csapatot.

Sport vagy pénzkeresés? A budapesti sportlap híradása szerint Deák, a szentlőrinciek válogatott közpályatárlata, az idei golkirály elé másfél kilogramm aranyat tett a lilaszínű egyesület.

A Diószegi-úti sporttelep programja ma délután a következő lesz. 2 órakor játszik a DVSC II. csapata a Nyír-egyházi MTK-éval.

A HETI ELŐFIZETÉSI JEGY szünetelt minden lapárusztól beváltatja újság...

Rádióműsor

MAJUS 26. VASÁRNAP.

6.45: Hírek, műsorismertetés — 7.05: Lemezek — 8: Orosz muzika — 9: Unitarius vallásos felőla — 9.30: Ref. vallásos felőla — 10: Hírek — 10.10: Opararészletek — 11: Mai karmuzsika — 12: Harangszó, hírek — 12.15: Anyák öt perce — 12.20: Debussy: Iberia szvit — 12.40: Reslerlek Puskin Anyeginjéből — 13: Jazz — 14: Hírek — 14.10: Mesterek muzsikálnak — 15: Bölöny György ünneplő krónikája — 15.20: A Beethoven-templom énekjára énekel — 15.45: Előadás — 15.55: Műsorismertetés, Előadás a Népművelési Központ közle-ményei — 16.10: Magyar nóták — 17: Falurádió — 18: Hírek, Vöröskeresztközlemények — 18.15: A Rádió-zenekar játszik — 19.30: Előadás — 19.45: Mozart-áriák — 20: Hírek — 20.20: „Forró melódiák” — 20.50: Hírek oroszul — 21: A Rádió hangja, műsorismertetés — 21.15: „Badar-est” — 21.50: Hírek angolul — 22: Hírek, sport hírek, Vöröskeresztközle-mények — 22.35: Táncczene — 22.50: Hírek franciául — 23: Előadás: c-műl vonósnégyes Bartók és Kodály művei-ből.

MAJUS 27. HÉTFŐ.

6.30: Falurádió — 6.45: Hírek, műsorismertetés — 7.05: Lemezek — 8: Háztartási tanácsadó — 8.15: Balettzene — 9: A Postászenekar ját-szik — 10: Hírek — 10.10: Jazz — 10.50: Rádióskola — 12: Harangszó, hírek — 12.15: Debussy: Harangszó — 12.40: Bolyongás a Vár romjai között — 13: Szalonzene — 13.45: Az IOKS előadása — 14: Hírek, közérdekű közle-mények, Vöröskeresztközlemények — 14.20: A rostovi orvosudományi inté-zet — 14.35: Brahms: Kürt-hármas — 15: Követítés a MÁVAG hidosztályá-ról — 15.15: Rádióskola — 15.55: Műsorismertetés, hírek a Népművelési Központ közleményei — 16.10: A tö-rök hódoltság kora — 17: Párhíradó — 17.10: Követítés az 50 éves föld-alatti jubileumának ünnepségeiről — 17.30: Az ifjúság hangja — 18: Hírek, Vöröskeresztközlemények — 18.15: Fo-dor József verseiből. Ljadov. Az elvá-dor József (Hanglémez) — 18.45: Sir John Falstaff halhatatlan kalandjai. Összeállította Karinthly Ferenc — 20: Hírek, sport hírek — 20.20: Basti-idea Mária énekel — 20.50: Hírek oroszul — 21: Műsorismertetés — 21.05: A Hazahozatali kormánybizos-ság közleményei — 21.45: Előadás Bajcsy-Zsilinszky Endréről — 21.55: Be-nézetés a magyar válogatott bukár-resti útjáról — 21.50: Hírek angolul — 22: Hírek — 22.20: Hanglémez — 22: Hírek franciául — 23:10: A Hadifoglyhíradó rádióközleményei — 23.20: Keresőszolgálat.

MOZIK MŰSORA

PETŐFI-MOZGÓ. Felejthetetlen szépségű amerikai film: ELSODORT EMBER. Főszereplő: Akim Tamiroff. Új amerikai híradó. Előadás kezdete: Fél 4, egyenyed 6, 7 óra-
kor. Vasárnap 11 órakor is. Hét főtől: Claudette Colbert és Hedy Lamar hatalmas amerikai filmje „OLAJVÁROS”, új amerikai híradó. Előadások fél 4, egyenyed 6 és 7 órakor.

APOLLÓ-MOZGÓ. „A MAKRAN-COS HÖLGY.” Főszerepben Karády Katalin és Jávör Pál. Előadások: Fél 4, egyenyed 6 és 7 órakor. — Vasár- és ünnepnap d. e. 11 óra-
kor is.

METEOR-MOZGÓ. Május 26-án vasárnap: „TOSCA.” Puccini világhírű operája filmen. — Megelőzi Mafirt magyar híradó. II. Előadás: Vasárnap: 2, fél 4, egyenyed 6 és 7 órakor.

Tollat, hörcsögbört, vadbőröket, gyapjút tegyasabb napi árban veszek.

Szalavetz Bajcsy-Zsilinszky-utca 35-37. sz. (Volt József királyi herceg-utca.) Hívásra házhoz megyek.

Üzleti-leltár, illetménykimutatás nyomatványok a hivatalos mintának megfelelő kivitelben, valamint forgalmiadó - blokk kapható a „Szabadság”-nyomdában Bajcsy-Zsilinszky-utca 16. szám

Iparos hírek

Az ipartestület felhívja a közmun-ka-közösségeket, hogy május hó 16-tól kezdődően a napszám 30 000 adó-
pengő.

A fogműves szakosztály hétfőn 6 órakor ülést tart az Iparoskör helyi-
ségében.

A férfiszabó szakosztály hétfőn 6 órakor az Iparoskör helyiségében adóközösségi ügyben ülést tart.

A nőiszabó és rokonszámabéli ipa-rosok közmunkadíj utánfizetése va-sárnap és hétfőn délután Balogh ná-
la. A cizmadiák szakosztály hétfőn de-lután 3 órakor az árucaarnokban ülést tart.

A cipész szakosztály hétfőn de-lután 4 órakor az Iparoskör helyiségében ülést tart.

Adózás, könyvelés: könyvelési szakiroda. Vörösmarty-u. 24. Tel.: 117

Kereskedő hírek

Minden szakosztály válasszon három rendes és három póttagot az ipar-
revizió bizottságba, a jelöltek nevét küldje be a Társulat irodájába. Pon-tos és sürgős!

Festékkereskedők 27-én délután fél 4 órakor ülést tartanak.

Készbőrkereskedők hétfőn délután 3 órakor szakosztályi ülést tartanak. Közmun-kakönyvet mindenki hozza magával.

Műszaki, gép-, gépjármű-, üzem-anys-, villamosági cikkek, radio-, kerékpár- és irógépszakosztály f. hó 27-én, hétfőn délután 5 órakor a Tar-sulat kistermében ülést tart.

Az egyesített nagykereskedők szak-
osztálya vasárnap délelőtt fél 11 órakor a Társulat helyiségében fontos ügyben értekezletet tart.

Toll- és nyersbőrkereskedők má de-lután 3 órakor alakuló ülést tartanak.

Hörsögbört, nyúl-
bört, görénybört és mindenféle vadbőröket, gyapjút és tollat magas áron vásárol, NYERSBÖRT KÉSZBŐRRE CSERÉL
ROBIGSEK BERNÁT
Debrece, MIKLÓS-U. 5. Telefon 277
100-as motor van eladó

VÁLL-LAPOK, SAPKÁK, RANGJELZÉSEK honvédség, rendőrség, vasutasok részére „EGYENRUHÁZAT” PIAC-UTCA 56.

IMPRIME karton, flockon, lavable, boiler, creppe de chine. Inganyagok és egyéb köt-szövött textiláruk nagy választékban kaphatók SZŐKE, Kossuth-u. 7. sz. (Eladás csak kereskedők részére)

APRÓHIRDETÉSEK felvétele: Bajcsy-Zsilinszky-u. 16 és a Kultúra-könyvkereskedésben, Piac-u. 53.

Veszek, eladok és cserélek hálót, ebédlőt, kombinált szobát, rókamét, fotelt, zongorát, perzsaszőnyegot és más szönye-
ket, varrógépet, irógépet, férfi, női ruhát, bundá-
kat, jégsezkeprényt, kályhát és kályhatűzhelyet.
MEZEI őszeres. Vörösmarty-utca 12.

LEVELÉZÉS Társaság hiányában ke-
reszt ismeretséget 45-50 év-
korú férfi és női, jómódú, meg-
nést szerető férfinek. M.A.V-
tagviselő vagy jó kere-
kedő személyében egyedül-
álló középkorú tisztviselő.
„Talan” jellegre kiadoba. 338

HÁZASSÁG Házaságot diszkrét-
en, eredményesen követtél Hö-
gye Imre, Debrece, Varga-
utca 24. szám. 217

Házasság céljából meg-
ismerkednek hozzáillő
45-50 éves lomoly férfi-
val, Orosz asszony vagyok,
15 éve Debreceben lakom.
háziágy vagyok, család-
dom nincs. Piaci iparos va-
gyok. Cím a kiadóban. 341

ÁLLÁS Evolut könyvelésben jár-
tas főkönyvelőt, levelezőt,
keresünk. Rövid ajánlatok
írásban. Műszaki társaság.
Hunyadi 17. 344

LAKÁS Különbözőféle bútorozott
szoba Homok-utca 50. szám
alatt kiadó. 345

CSERE Malacot adok répa egy-
etűsűt. Tanító 15. 347
Egy kerékpárt sóért el-
cserélek. Debrece-u. 5. 350

Hirdetmény

Allatokat eladás céljából csak a ki-
jelölt vásártérre szabad felhajtani.

A vásártérre az állatokat úgy hely-
ből, mint vidékről csak szabályszerű
marhahússal lehet felhajtani és el-
adni.

Erdőszerint a kijelölt állatvásártér
mindenfajta állatra nézve a sertés-
vásártér (Diószegi-út, Vásárpontár te-
rület) és a heti állatvásárt továbbé-
ntézkedésig mindenfajta állatra nézve
a keddi napon tartják.

Aki állatot marhahússal nem elad,
vagy vidékről a vásárra felhajt,
— kihágást követ el — és a törvény szer-
int büntetésen felül annak az állattal is
elkövet bűnt.

Kihágást követ el az is, aki a kijel-
ölt vásártéren kívül egyéb közterüle-
ten helyet foglal és az állattal ott
adja el.

Debrece, az. kir. város
elsőfoku közigazgatási hatósága.

Előfizetési ár havi 2500 milpengő.

Felolós szerkesztő és kiadó:
RÁDÓ ISTVÁN.
Szerkesztő: HAJDU FERENC.
Szerkesztőség: Debrece, Piac-u. 28. sz.
II. emelet. Telefonszám: 354.
Nyomatott a „Szabadság” nyomda
és kiadóvállalat körfőgépén.
Felolós nyomdaigazgató:
MENES JÁNOS.

Hörsögbört, vadbört, nyúl-
tollat magas árban vásárol
HERSKÓ
Bajcsy-Zsilinszky-utca 38. (Vol
József kir. herceg-utca.)

Ballon-
kabát
főruha, női kabát,
szövet, bőlérsáru
Vágó Sándor
Piac-utca 38.
Széchenyi-utca sarok

Tollat, nyersbört veszek.
Szatmári, József kir. herceg-
utca 71. Sz. 310

Aranyat, ezüstöt, brili-
liánszt, órákat, ékszert ve-
szek. Schiffmann óras, Hat-
van-utca 6. Sz. 91

Hörsögbört, vadbört,
tollat, gyapjút legmagas-
sabb napiáron veszek.
Robicsok, Hatvan-utca 42. Sz. 330

Tollat, hörsögbört, vad-
bört magas áron veszek.
Klein, Hatvan-utca 21. Sz. 82

Tollat, nyersbört, hörs-
ögbört veszek. Pest-u. 1.
Hatvan-utca sarok. Szath-
mári. Sz. 308

Kerékpárt, varrógépet ve-
szek, adok, cserélek. Kar-
say, Magocs György-tér 9. Sz. 51

ELADÁS Darabos és oltótmész,
ciment, folyamhomok, tető-
cserép, kátránylemez igény-
lés nélkül kapható. Kátz
mészüzlet, Szoboszlaj-u. 4/c,
Csapó-utca 62. sz. Telefon
514. 261

Uj rekamió hencser,
matrac eladó. Kárpitos-
munkát válllok. Kálvin-
tér 12. 348

13 darab angora nyúl
eladó. Kar-utca 19. 349

Eladó domború kombinált
díófa fényerőtű szekrény
megújítva, Csapó-utca 17.
Szentáldiájd, Kollár asz-
talonmester. 356

Tollat, nyersbört veszek. Kikészít-
lek bárányt, rókát, hörsö-
göt, nyulat. Kovary szűcs-
mester, Püspöki-palota. Sz. 350

Grafológusno bárkinek az
írásából bizonyos felvilágosít-
ást nyújt. Széchenyi 19. 343

Csöpléshez egy 6 H. P.
jókárban lévő magánjáró
gőzgépet bérebeadok. Érdek-
lőni az Arany Bika portá-
sánál lehet. 340

Világ profet

A MAGY

III. ÉVFOLYAM, 117. SZ.

A ma szilár Rákosi M

A Magyar Kommuniz-
Szociáldemokrata Párt
zeli Parasztpárt vasár-
napon Kaposváron, a Sportpá-
mas érdeklődéstől kísé-
lést tartott. A magyar
bálszárnyát alkotó há-
képviselőtében Kaposvár-
a Kommunista Párt ré-
kosi Mátyás miniszteri-
tes, Gerő Ernő közleked-
nizster, Rajk László be-
ter és Révai József el-
Szociáldemokrata Párt
Bán Antal iparügyi
Millok Sándor, Reising-
és Zentai Vilmos elvtárs-
zeli Parasztpárt rész-
Péter, Erdi Ferenc, Ko-
S. Szabó Ferenc és más-
lönvonalat úja Kaposvár-
gőzött átomásokon vezet-
tül. Kaposvárról rendkí-
és szívélyes fogadtatás
rom párt vezetőt. A
tornáca előtt rendő-
állott, mellette az egyes-
pes küldöttségei sorakoz-
t.

Utórendet a

Ezután Bán Antal ip-
hiszter elvtárs szólalt f-
— Azért jöttünk — m-
hogy szereszmélet tart-
beszéljük a teendőket.
országot építünk millió-
közepette. Ebben a m-
dolgozók szavukat, igér-
fogják. Ezt a szereszt
akarjuk felhasználni,
máskül mindenki:

a Szociáldemokrata
Kommunista Párt és
zeli Parasztpárt, a s-
zetek vezetése alatt a
gekkel együtt új ren-
nak a politikai és a
életben egyará

Ez a pártmóréülés az
kráciát akarja. A törté-
két visszafordítani nem
mult semmilyen formál-
nem térhet. Ez a hatal-
szemle ezt bizonyítja
tapa.)

A mult néha-néha
ugyan, itt-ott az o-
őrültek összeesküvése
fejt. Ennek jelentősé-
kell elűözni, de fig-
vél sem szabad ökel
Minden törekvés, amel-
tat akarja visszahozni
hiúsul.

Mi ezt az országot nem
kailag akarjuk átform-
csak a felszínben akar-
változást, hanem azt ak-
a demokrácia ekéje a n-
jon és gyökeresen váltó-
az orszár képét.